

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/46128,Prelekcja-dr-Marka-Szymaniaka-Mjr-Jozef-Gruss-18971969-Oficer-Wojska-Polskiego-p.html>
03.05.2024, 02:02

Prelekcja dr. Marka Szymaniaka „Mjr Józef Gruss (1897-1969). Oficer Wojska Polskiego, policjant, konspirator” - Bydgoszcz, 31 stycznia 2018

Zapraszamy na kolejne spotkanie organizowane w ramach Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Bydgoszcy.

Józef Gruss „Stanisław” (1897-1969) należał do ścisłego grona najważniejszych kujawsko-pomorskich żołnierzy Polski Podziemnej. Doświadczenie wojskowe zdobywał już w Powstaniu Wielkopolskim, oraz w czasie walk o granice odradzającej się po zaborach Rzeczypospolitej Polskiej. W okresie okupacji niemieckiej był jednym z najważniejszych oficerów struktur ZWZ-AK na Pomorzu: pełnił funkcję szefa wywiadu okręgowego, komendanta podokręgu i zastępcy szefa sztabu KO (od 1941 r.). Aresztowany przez Niemców w maju 1944 r., zdołał zbiec z transportu i powrócił do Bydgoszcy, gdzie włączył się w budowanie niepodległościowego podziemia antykomunistycznego. Najpierw działał w pomorskim Okręgu DSZ, a później został przewodniczącym pomorskiego okręgu Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. Aresztowany w wyniku prowokacji i zdrady, został skazany przez komunistów na dziesięć lat więzienia. Został zwolniony w grudniu 1954 r. na mocy tzw. amnestii. [dr M. Szymaniak]

KLUB HISTORYCZNY IM. GEN. STEFANA ROWECKIEGO „GROTA” W BYDGOSZCZY	
	
DR MAREK SZYMANIAK MJR JÓZEF GRUSS (1897-1969) OFICER WP - POLICJANT - KONSPIRATOR	
31 STYCZNIA 2018 R., GODZ. 17:30 SALA SESYJNA URZĘDU MIASTA, UL. JEZUICKA 1	
 <p><small>Dr. Marek Szymaniak, historyk, autor książki „Wojna podziemna w Wielkopolsce i na Pomorzu” (Wydawnictwo Bellona, 2016).</small></p>	<p>facebook.com/grat.bgd www.grotaipn.pl</p>

Dr Marek Szymaniak - historyk, doktor nauk humanistycznych, kierownik działu naukowego Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, w latach 2008-2009 i 2010-2016 szef bydgoskiego zespołu naukowo-edukacyjnego IPN (województwo kujawsko-pomorskie), pracownik Biura Edukacji Publicznej, Biura Edukacji Narodowej i Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN; w 2012 r. z jego inicjatywy powołano Klub Historyczny im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Bydgoszcy którego był koordynatorem i członkiem Rady Programowej; specjalizuje się w

historii PRL, zwłaszcza podziemia niepodległościowego i struktur aparatu bezpieczeństwa; autor książki [Nade wszystko Ojczyzna... Wacław Polewczyński „Połomski” \(1898–1948\)](#) i wielu artykułów, np. *Pion walki z „bandytyzmem” WUBP w Bydgoszczy (1945–1954). Struktury – kadry – metody zwalczania zbrojnego podziemia niepodległościowego*; w 2016 r. odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi przyznany przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę „za zasługi w dokumentowaniu i upamiętnianiu prawdy o najnowszej historii Polski”.

31 stycznia 2018 r. (wtorek), godz. 17.30 [Uwaga: termin spotkania został przeniesiony z 30 na 31 stycznia!]

Sala Sesyjna Urzędu Miasta Bydgoszczy (ul. Jezuicka 1)

Wstęp wolny. Zapraszamy.